

ΕΠΙΣΤΗΜΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

ΕΤΟΣ Α'
ΑΡΙΘ. Ι

Ἐν Πειραιεὶ Μάιος
1883

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
Α. Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ταῖς Ἑλληνεῦσι καὶ Ἑλλησι

Χαίρειν,

Ἄλλοτε, ὅταν ἐνθουσιῶν καὶ εὐελπίς ἐτι μείραξ, ὑπὸ τὰ ἐπαγωγότερα τῆς ἡθῆς ὄνειρα εἰσηρχόμεναι εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἐπιδιδόμενος εἰς τὴν σπονδὴν τῆς φαρμακευτικῆς χημείας καὶ μετὰ πόθον διαπύρον ὄνειροπολῶν νὰ ἐξέλθω ὁπαδός ποτε τοῦ Γαλιλαίου καὶ τοῦ Πριεστέ, οὐδέποτε ἡδυνάμην νὰ ὑποπτευθῶ ὅποιον Ἰοφερόν καὶ ἀνήλεον μέλλον μοὶ ἐπεφύλασσαν ἢ μοῖρα ἢ ἀτεγκτος, ἀλλ' οὐδ' εἶχε θέσιν ἐν τῇ φαντασίᾳ, καὶ τὴν ἡλικίαν ἐκείνην τῆς ἀθωότητος καὶ τῶν ρεμβασμῶν, ἡ ἰδέα τῆς συμφορᾶς καὶ τῆς φρίκης. Καὶ ὅμως αἱ χρυσαὶ ἐκεῖναι τῆς πρώτης ἡλικίας ἐλπίδες μοιραίως ἀπετεφρώθησαν, οἱ πόθοι μου ἀπεσβέσθησαν ἐν τῇ ψυχῇ καὶ ἀφότον, ἐκ τῆς αὐτομάτου ἀναφλέξεως συσκευῆς τινὸς ἐν τῷ χημείῳ παρ' ᾧ διετέλουν βοηθὸς τοῦ Καθηγητοῦ, ἐξ ἀναβρασμοῦ τῶν ἐν αὐτῇ ὀξέων, ἐχύθη, ὥσει στυγνῇ τοῦ ἄδου ρύξ, ἅλυντον σκότος μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τῆς φύσεως ὁλοκλήρου καὶ ἀπώλεσα τὴν ζωὴν καὶ τὸν ἥλιον ἀπὸ τὰ ὄμματά μου τὰ σβεσθέντα, διεφύλαξα ἐν τῷ βάθει τῆς πεποιημένης μου ψυχῆς μίαν κἄν φωτεινὴν γωρίαν, καὶ ἐνῆ ἐν αὐτῇ, τὸν τελευταῖον μετὰ τῆς ζωῆς δεσμὸν, τὴν ματαίαν ἐλπίδα, καὶ τὴν διηρεκῇ ἐγκαρτέρησιν.

Καὶ ὅμως ἐκλείσα τὰ χεῖλη ἀπὸ ἀρᾶς καὶ βλασφημίας, καὶ ἔθαψα τῆς ψυχῆς τὴν ὀδύνην ἐν τῷ βάθει τῆς σκοτίας ἣτις περιέβαλε τὴν ὑπαρξίν μου, καὶ κύπτων ὑπὸ τὰς ἀρεξερευνήτους βουλὰς τῆς Προνοίας βαίνω ψηλαφῶν τὴν περὶ ἐμὲ λανθάνουσαν ζωὴν καὶ τὸ φῶς, ὅπερ εἰμαρτό μοι νὰ κλαίω, καὶ ἀναπολῶ ἄνὰ πᾶσαν στιγμὴν, καὶ περὶ τῆς συμφορᾶς μου τὰ σκότη ἄχρις οὗ κενώσω μέχρι τρυγὸς τὴν κύλικα τοῦ μοιραίου μαρτυρίου. Οὕτως δὲ ὑπὸ τῆς συμφορᾶς μου τὴν νύκτα τὴν ἀτελεύτητον καὶ θύελλαν, ἠσθάνθην εὐεργετικὸν καὶ παρήγορον τῆς φιλίας τὸ θάλλπος, ἣτις μετὰ συμπαθείας καὶ συντριβῆς ἀπεδέχθη ἐκάστοτε τὰ θρηνώδη τῆς λύρας μου ἄσματα, δι' ὧν ἐλπίζον νὰ ἐκχύσω τὸ ἄλγος καὶ τῆς ψυχῆς μου τὴν φρικίαν, καὶ ἣτις ἀείποτε ἐνίσχυσέ με, ἐχειραγώγησε καὶ ἐκράτυνε, διὰ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς παραμυθίας εἰς τὸν πολύμοχθον αὐτὸν κατὰ τῆς ζωῆς ἀγῶνα.

Ἐντεῦθεν, καὶ ἐπὶ τὴν ἀγάπην τῶν φίλων καὶ τοῦ κοινοῦ τὰς συμπαθείας ἐπεριειδόμενος, ἀνοίγω ἐπ' αἰσίοις τὰς σελίδας τοῦ «Ἀπόλλωνος» ἐν αἷς θέλουνσιν εὐρίσκει, ἐλπίζω, θέσιν, ὥς ἐν καλλιτεχνικῇ ἀνθοδόχῃ, τὰ εὐωδέστερα ὅση μοι δύναμις, ἀνθῇ τῆς φιλολογίας, τῆς καλλιτεχνίας, τῆς ποιήσεως, τῆς ἐπιστήμης, τῆς ἀνθοκομίας καὶ τῆς μουσικῆς, τῶν περιγραφῶν καὶ τῶν περιηγήσεων, τῶν

βιογραφίῳ καὶ τῆς Ἱστορίας, ἀποκομιζόμενα ἐκ τῆς ἠθικῆς συνδρομῆς τῶν φίλων καὶ τῶν ἐν τῇ σφαίρᾳ τῶν γραμμάτων διαπρεπῶν παρ' ἡμῖν λογίων, ὅσοι ὑπεσχέθησάν μοι τὴν πολύτιμον αὐτῶν συναγωγὴν. Οὕτω δὲ διὰ τῆς τακτικῆς καὶ ἐπιμεμελημένης τοῦ περιοδικοῦ μου τούτου ἐκδόσεως, ἐν ᾧ τὸ μὲν θέλω εὐρίσκει παρήγορον ἀντικείμενον πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ἐνασχολήσεως, δημιουργῶν αὐτὸς ἐγὼ ἕνα κἄν σκοπὸν ἐν τῷ ἀτέρμονι τοῦ βίου μου μεσονυκτίῳ, τὸ δὲ συγχρόνως θέλω αἰσθάνεσθαι ἄρρητον ἀγαλλίασιν παρέχων ἐκάστοτε τῷ φιλεμούσῳ κοινῶ εἰς ἀνάγνωσιν τὰ προϊόντα τῶν εὐφρεστέρων καὶ κρατίστων ἀττικῶν καλὰμων. Ὑπὸ τοιούσδε ὁρῶν, εἵποτε, ὡς πέποιθα, ἤθελεν εὐδωθῇ ἡ πορεία τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ, ἐπικαλοῦμαι τὴν πνευματικὴν συνδρομὴν καὶ τὴν ἠθικὴν οἶονεϊ κηδεμονίαν τῶν καθ' ἡμᾶς λογίων, καὶ ἀπονέμω τὴν βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην μου αὐτοῖς τε καὶ τοῖς ὅπωςδ' ἥποτε ὑποστηρικταῖς αὐτοῦ.

Ἐν Πειραιεὶ τῇ 1 Μαΐου 1885.

Δ. Κ. Σακελλαρόπουλος.

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

ΕΚΔΡΟΜΗ ΑΝΑ ΤΑ ΠΑΛΑΙΑ ΒΙΒΛΙΑ.

Ἡ νέα ἱστορία ὁμοιάζει κατὰ τι πρὸς τὴν ἀρχαίαν σφίγγαν· ἐπλάσεν ὡς ἐκείνη αἰνίγματα, ὧν τὴν λύσιν, ἐλλείπει νέου Οιδίποδος, διαβιβάζει ἀπὸ αἰῶνος εἰς αἰῶνα. Τὸ σιδηροῦν προσωπεῖον (masque de fer), περὶ οὗ τρισκαίδεκα προντάθησαν λύσεις, τετάρτη δὲ καὶ δεκάτη ἀγγέλλεται ἐκ Παρισίων—τὸ μυστηριῶδες πρόσωπον, ὅπερ ὑπὸ τὸ ὄνομα κόμης τοῦ Ἀγίου Γερμανοῦ (comte de Saint-Germain) πολυτρόπως ἐξέπληξε τὴν αὐλὴν Λουδοβίκου τοῦ ΙΕ', καὶ περὶ οὗ ὁ Βολταῖρος ἔλεγε τῷ Μεγάλῳ Φρειδερίκῳ: C'est un homme qui ne meurt point et qui sait tout.—τὰ ἐν Στρασβούργῳ τέρατα καὶ σημεῖα τοῦ πολυθρυλήτου Καγλιώστρου—ὁ περιώνυμος ἱππότης δ' Ἐὼν (le chevalier d' Eon de Beaumont), ὅστις περιελθὼν ὡς πρεσβευτὴς τῆς Γαλλίας τὰς μεγαλειτέρας τῆς Εὐρώπης αὐλὰς, ὅτε μὲν ὡς γυνή, γυναικεῖα ἐνδεδυμένος (διὸ καὶ chevalière d' Eon ἐκλήθη), ὅτε δὲ ὡς ἀνὴρ παρουσιαζόμενος, ἔθεσε τοὺς συγχρόνους αὐτοῦ εἰς ἀμφιβολίαν ὡς πρὸς τὸ πραγματικὸν αὐτοῦ φύλον, πάντα ταῦτά εἰσι βεβαίως ἐκ τῶν περιεργότερων τῆς νέας σφίγγος αἰνιγμάτων.

Καί τινα μὲν τούτων ἐλύθησαν· οὕτως ἡ φυσιολογία ἐξηγεῖ σήμερον πολλὰ τῶν θαυμάτων τοῦ Μεσμέρου, τοῦ Καγλιώστρου καὶ ἄλλων νεωτέρων θαυματοποιῶν¹, ἡ δ' ἐν Ἀγγλίᾳ, —ἔνθα ὁ ἱππότης δ' Ἐὼν ἀπέθανεν ἐν ἡλικίᾳ 83 ἐτῶν, γυναικεῖα ἐνδεδυμένος—, γενομένη τῷ 1640 ἐπίσημος αὐτοψία ἀπέδειξεν αὐτὸν ἄνδρα. Τοῦτο δέ, καθ' ἃ ἰσχυρίζονται, οὐκ ὀλίγον συνετέλεσεν εἰς τὴν παραφροσύνην Γεωργίου τοῦ Γ', διότι πάντῃ διαφόρῳ, ἐξήγησε τότε τὴν ἀρχαίαν καὶ μεγάλην φιλίαν, ἣτις συνέδεε τὴν βασιλίσσαν Σοφίαν Καρλότταν μετὰ τῆς ψευδοφύλου chevalière δ' Ἐὼν. Ἀλλὰ πλὴν τῶν αἰνιγμάτων τούτων ἡ νεωτέρα ἱστορία, ἰδίᾳ δὲ ἡ μεσαιωνική, παρουσιάζει πολλὰ τὰ παράδοξα, ὡς βλέπει ὁ ἀναγνώστης ἐκ τῆς ἐπομένης μικρᾶς συλλογῆς, ἥς ἀρχόμεθα ἀπὸ τῶν ἀφορόντων εἰς τὰ τῆς ἡμετέρας γλώσσης.

Α'

Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ε' αἰῶνος ὁ Νεστόριος ἔγραψε τῷ Πάπᾳ Κελεστίνῳ ἐπιστολὴν ἑλληνιστί. Ἀλλ' ὁ μακαριώτατος ἀγνοῶν τὰ ἑλληνικά «Græcum est, non potest legi,» καὶ μὴ εὐρίσκων ἐν Ῥώμῃ, μετὰ τῶν Λατίνων κληρικῶν, Οιδίποδα δυνάμενον νὰ λύσῃ τὸ αἶνιγμα τῆς νεστορίου σφίγγος, ἀπετάθη πρὸς τὴν σοφωτέραν τότε πόλιν τῆς Δύσεως, τὴν Μασσαλίαν.

Β'

Κρεβιέ (Crevier), ὁ συγγραφέας τὴν ἱστορίαν τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων, λέγει ὅτι Ἰωάννης ὁ Σωλίσθουρύ, ἐκ τῶν σοφωτέρων ἀνδρῶν τῆς ΙΒ' ἑκατονταετηρίδος, ἤξευρε καὶ τὰ ἑλληνικά. Φαίνεται ὅμως ὅτι δὲν τὰ ἐγίνωσκεν εἰ μὴ μόνον μέχρι τοῦ Ο, διότι εὐρὼν ποτε παρὰ τῷ ἁγίῳ Ἀμβροσίῳ τὴν λέξιν *αὐσία* ἠναγκάσθη, ὡς αὐτὸς διηγῆται, νὰ ζητήσῃ ἐξηγήσιν παρὰ τινος Ἀγγλοῦ, Ἰωάννου Σαραζίνου, διότι λέγει, οὐδεὶς τῶν ἐνταῦθα (ἐν Παρισίοις) διδασκάλων ἐννοεῖ τὰ ἑλληνικά.

Γ'

Κατὰ τι ἀρχαιότατον Χρονικόν, οὗ μνημονεύει ὁ γνωστὸς Γάλλος γεωγράφος Λὰ Μαρτινιέρ², οἱ πρώτιστοι ἰδρυταὶ τῆς ἐν Σαλέρνῳ Ἰατρικῆς Σχολῆς ὑπῆρξαν τέσσαρες διαφόρου ἐθνότητος ἱατροί, ὧν ὁ μὲν Ἑβραῖος, ῥαββὴ Ἐλίνος (Elinus) ὀνομαζόμενος, ὁ δὲ Ἕλλην, ὁ διδάσκαλος (magister) Πόντος, γνωστὸς ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἱατρικῆς, ὁ τρίτος Ἀραβὶς Ἀδαλὰς καλούμενος, ὁ δὲ τελευταῖος, Ἰταλός, Νεαπολίτης, Σάλερνος τ' ὄνομα, magister καὶ οὗτος. Ὡς δὲ φαίνεται εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς,

(1) Ὅρα ἐν τῷ Ἀττικῷ Ἡμερολογίῳ τοῦ παρόντος ἔτους τὴν ἀξιολογὸν Περὶ αὐτοματισμοῦ ποταμαίων τοῦ κληνίου τοῦ κ. Ι. Ζωχίου.

(2) La Martinère: Dictionnaire géographique, historique et critique, ἐν λεξ. Salerne.